

ცარიბუნა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-საოლიტიკო გაზეთი „ცარიბუნა“ თვე-ურად ღირს 120,000 მ. სამგლოვინო განცხადება პირველ გვერდზე უკანასკნელზე კანტორა ღირს 8—2 ს. რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 11—12 საათამდე. რედაქციის მისამართი—ტფილისის სასახლის ქუჩა № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 10—34.

საფ. ფასი 50 სს მან. პროვინც. 6000 მან.

მედიკალური
გინეკოლოგია

სამშაბათი, აგვისტოს 1

1922 წ.

ზაქარია კონსტანტინეს ძე დიდიგამიშვილი

ღრმა დაწვრილებული და გაუბედურებული მეუღლე როზალია კონსტანტინეს ასული შეიღებულთა კოწია, მარგო, რაფი, ელენა, სოფო, ივანეს ასული გურგენიშვილი (იგივე გურგენის ძე შეიღებულთა) პავლე, ლუკა, ვახტანგი, გიორგი, ივანე, ნინო, მამიკ: ვასო, ვაზო და დიდა ანა, ბიძაშვილები: საშა, ვაზო, ლევანი, სტეფანე ოჯახითურთ აუწყებენ ნათესავებს და მეგობრებს, რომ ქალაქ ახალციხეში უდროოდ გარდაიცვალა

ზაქარია კონსტანტინეს ძე დიდიგამიშვილი

უძველესი და საყვარელი პირველის ქმარი, მეორის სიძე, მესამის ძმა და უკანასკნელის ბიძაშვილი.

დაიბადა

ლევანის ვინა

მუშა-მოსამსახურეთა მფლობელობა

ახალი ეკონომიკური პოლიტიკის ცხოვრებაში გატარებამ ჩვენს წინ მუშის მნიშვნელობა და პრინციპული საკითხები დააყენა; უწინარეს ყოვლისა ჩვენს წინ დგას საკითხი მუშა-მოსამსახურეთა ხელფასის სრულიად ახალი წესით რეგულირებისა, ვიდრე ეს იყო „სახელმწიფო კონსტიტუციის“ ხანაში. ჩვენი სახელმწიფო ეკონომიკური თვალსაზრისით არ არის სოციალისტური სახელმწიფო, მაგრამ იგი არ არის აგრეთვე პირველადი კაპიტალისტური. ამ მხრივ ჩვენ სრულიად ვინაობით ვხედავთ მუშა-მოსამსახურეთა ხელფასის, რომლისა და მისი მიზანობა ტერმინი „სახელმწიფო-ეკონომიკური კაპიტალიზმი“ ამომწურავად იმნიშვნავს, რომელიც ახალი თანამედროვე ეკონომიკური ტრუქტურის საბუთია სახელმწიფოებში.

ჩვენი ეკონომიკური ვითარება და მუშის მომქმედებელი ძალები არ წარმოადგენენ მთლიან სხეულს პარამონულად ერთი მომენტისა და პერსპექტივების მატარებელს. კაპიტალისტური შეფერვა და განდევნებული ბურჟუაზია თანდათანობით წყდება სწორედ და უპირისპი-სად ჩვენი ეკონომიკური ცხოვრების ხელ-ფასის ტერმინი—ჩვენს სოციალისტურ მუშა-მოსამსახურეთა ხელფასის ტერმინს. გარკვეული ბრძოლა წარმოებს არა მარტოაღმდეგ, არა ინტერესების ფორმირება, არამედ ეკონომიკური მნიშვნელობის ფორმირება. ორი სხვადასხვაობრივი ფორმა კაპიტალისტური და სოციალისტური იმპერის დღეს საბუთია რეგულირებაში არა უშუალოდ, არამედ მხედველად ნერვული „ეკონომიკური“ ფორმირება—მარტო. სოციალისტური შეფერვების ყვარავენი დღეს მუშათა სახელმწიფო და ამ მხრივ ახალი ეკონომიკური ჩანახტების სასარგებლოდ მუშაობის თქმა შეიძლება.

მაგრამ ამის და მიუხედავად არ შეიძლება აბსოლუტურად იმის თქმა, თუ იმდენად მომენტური, შედარებით ახალი იმდენად მომენტური, შედარებით ახალი იმდენად მომენტური, შედარებით ახალი

რომ ყოველივე შესაძლებელი ამ მხრივ გაკეთებული არის.

ჩვენ ამ შეზღუდვაში მხედველობაში გვაქვს სახელმწიფო წარმოება-დაწესებულებებში მომუშავე მოსამსახურეთა ეკონომიკური მდგომარეობა და უნდა ითქვას, რომ ამ მხრივ ამ დარგების მუშა-მოსამსახურეთა ხელფასი ძლიერ მცირე და აუცილებელს მინიმუმსაც არ უახლოვდება. როგორ უნდა იცხოვროს იმ მუშა-მოსამსახურეთ, რომელიც საშუალოდ 1 მილ. ნახევარი ან 2 მილ. მანეთის ღირებულებას?

რათა თქმა უნდა ამ მხრივ ის უკიდურეს ნივთიერ სიღარიბე განიცდის და დღე დღეზე მეტის მდგომარეობის გამოწვევას.

როგორც სახელმწიფო მთლიან, ისე მისი უწყვეტის თუ წარმოების გამგეობის ინტერესებში არის რაც შეიძლება ნაკლები დანახარჯი, მეტი შემოვიღეს. ეს ეგონებოდა, თუ შეიძლება ასე ითქვას, არ შეიძლება არა მხოლოდ თვით მუშათა სახელმწიფოს, მაგრამ ამ ტენდენციასაც ერთგვარი ფარგლები და საზღვრები სჭარბებდა, რომლის გადაღმა გარდასვლა ზიანის მტრს არას მოუტანს მუშათა კლასის რეგულირების ადამიანებთან. ზედმეტი სახელმწიფო-რივი ეგონებოდა, თვით მუშური სახელმწიფოსათვის ძირის გამოთხრელი და დამლუპველი. ამიტომ ჩვენი სახელმწიფო დაწესებულებები წარმოებაში პრიორიტეტი არ უნდა ჰქონდეს ვერც უწყვეტ ინტერესს, ვინაიდან ამ შემთხვევაში ჩვენ დავანერგეთ ერთი ხელით მას, რასაც მეორე ხელით ავიკუმშავთ.

ჩვენი სახელმწიფო ეკონომიკურად ძლიერი გვერდია რომ იყოს, მაგრამ ეს ინტერესი არ უნდა კმაყოფილებოდეს მუშა მოსამსახურეთა ყოველდღიურ და აუცილებელ საცხოვრებელ ხელფასის ანგარიშზე.

უკეთ რომ ვსთქვათ, ჩვენ უნდა წარმოვიდგინოთ მუშათა კლასის ინტერესები მთლიანად და არა ერთი რომელიმე მისი ნაწილი.

ჩვენ ვიცით რომ უწყვეტ-წარმოების სათავეში მდგომარეობს მთლიანად ცდილობენ, შეიძლება ითქვას კიდევ იმდენად იმისთვის, რომ როგორც და-აგვიანონ ხელფასის მომატება, კოლექტიური ხელშეკრულების დადება და სხ. ამის მიღწევა სხვა და სხვა გზით მოთუხდებით და ხშირად კიდევ აღწევნის მას, მაგრამ ვკითხვართ: ნუ თუ მუშათა კლასის მთლიანი ინტერესების თვალსაზრისით მისაღები ასეთი ცალმხრივი ტენდენცია?

ზედმეტი იმაზე ლაპარაკი, რომ საბუთია სახელმწიფოს გრავიტული და რეგულირების წამაგება არ უნდა ჩავარდეს მეორე უკიდურესობაში და მხოლოდ მუშათა ხელფასის თვალსაზრისით მიუდგეს საკითხს. სახელმწიფოს ინტერესები დღეს მუშათა კლასის ინტერესებშია და მას ვერც ერთი მუშა მოსამსახურე გადმადგენს ვერაფერს, თუ კი იგი ამ სახელმწიფოს აშკარა მტერი არ არის.

მართალია მუშა ხელის ექსპლუატაციას, როგორც ეს იყო გაგებული აქამდე პოლიტიკური ეკონომიაში, საბუთია სახელმწიფო არ აწარმოებს, რადგან იგი მთელი მუშათა კლასის უბრაულებს წაღებულ ღირებულებას და ხარჯებს მუშათა კლასის კლასიკური ინტერესების დასაცავად იმდენად. მაგრამ მიუხედავად ამისა საბუთია სახელმწიფოსაგან ვიწრო უწყვეტ თვალსაზრისით მიდგომა საკითხისადმი და ამ მხრივ მუშა-მოსამსახურეთა მდგომარეობის არ გაუმჯობესება არსებითად იძლევა იმავე ექსპლუატაციის შედეგს. ზედმეტი იმაზე ლაპარაკი, რომ თვით სახელმწიფოს საღად გაგებული ინტერესები არ მართლ-ბოვს ასეთს ტენდენციას ხელფასის საკითხის გადაჭრის დროს ადგილი ექცევა.

ჩვენ ვიცით ისეთი შემთხვევები, რომ ადგილკომპოზი და ფაქტობრივად დაარ-

გის გამგეობა-დმინისტრატორები არიან არჩეულნი. ეს კი იმას გვეუბნება, რომ სალი მუშური სახელმწიფოს პოლიტიკა ღირსეული ერთი მხრივ გადახრით, ჩვენ გვაქვს ცნობები იმის შესახებაც, რომ პასუხისმგებელ პირებს ჯამაგირები სამ თვეზე მეტია მოუმატეს, ხოლო მუშა მოსამსახურეთა მასისათვის უმნიშვნელო მომატების კოლექტიური ხელშეკრულებანი შეჩერებული იქნა ეს არა სასურველი მოვლენა, რომელსაც აუცილებელი უნდა ვგებოდეთ. მეორე მხრივ ჩვენ საჩქარო საკითხად მიგვაჩნია კოლექტიური ხელშეკრულებათა დადების ბოლომდის მიყვანა. ამ ყ მად როგორც ვიცით თვით დადებული ხელშეკრულებანი გაუქმებულია.

საზოგადოებო უნდა ვსთქვათ, რომ როგორც ჩვენში, ისე რუსეთშიც მუშა მოსამსახურეთა ხელფასის საკითხი უკიდურესად მტკიცეული საკითხია გარდა განსაკუთრებით იმის გამო, რომ არ არის

მუშების დაზღვევა უბედურ შემთხვევისა, ავადმყოფობისა, უშუშვარებისა და სიკვდილის დრო, ანუ აღმოჩენა, როდესაც შრომის უნარ-დაკარგულს შეძლება აღარ ექნება ჩვეულებრივად იცხოვროს თავისი სამუშაო ძალის გაქირავებით, — ეს უდიდესი საქმეა და ამ საქმეს ყველასაგან უდიდესი ყურადღება უნდა მიექცეს, რათა მისი სრული, ყოველმხრივი განხორციელებით დაქირავებული მშრომელის მდგომარეობა გაუმჯობესდეს.

სამწუხაროდ, ამ დიად საქმეს ჩვენი თავიდანვე ნაკლებ ყურადღებას აქცევდნენ არა თუ დამქირავებელნი და მწარმოებელნი, თვით მუშებიც ისევე გულცივად ეკიდებოდნენ საკუთარ უზრუნველყოფის საკითხს. რეგულირება ასეთი არასასურველი დამოკიდებულება დამზღვევ კასისადმი ვერ შესცავს და მას დღესაც ძველებურად აღმატებად, მრუდდელ უტყუარად.

ჩვენს მუშებს საავადმყოფო კასა მხოლოდ მაშინ მოაგონებათ, როდესაც გაქირავება და უბედური შემთხვევა კარზე მიადგებათ და ამიტომაც ხდება, რომ ასეთ შემთხვევის დროს მუშამ აღარ იცის, როგორ მოიქცეს, ვის მიმართოს, ვის ეცეს, ვისგან ან როგორ მიიღოს დახმარება. მან მხოლოდ იცის რომ დამზღვევი კასა დახმარებას უწევს მუშებს სხვა და სხვა გაქირავების დროს, მაგრამ არ იცის ის წესები რომლითაც ასეთ შემთხვევაში კასა ხელმძღვანელობს და არ იცის მით უმეტეს ის უფლებავალდებულებანი, რომელიც მუშას, ან მის დამქირავებელს აწევს დამზღვევი კასის წინაშე. აქედან წარმოსდგება ის მრავალი გაუგებრობა და უკმაყოფილება, რომელსაც ადგილი აქვს მუშების, მწარმოებლებისა და დამზღვევი კასის საურთიერთო დამოკიდებულებაში.

დღეს ჩვენი ცენტრალური დამზღვევი კასა მწვავე ეკონომიკური კრიზისის განიცდის. კასაში მწარმოებელთა ვერ შეაქვთ დაწესებული ათას პროცენტის გადსახადი, რომლისაგან უნდა შეიღდეს დახმარების ფონდი. და თუ ასეთი მდგო-

მუშები ერთგვარი წონასწორობა დამქირავებელ მუშათა სახელმწიფოსა და მუშა-მოსამსახურეთა შორის ხელფასის საკითხის გადაჭრის დროს.

ამ შემთხვევაში ყოველივე უკიდურესობა დამლუპველი და საბედისწერია; მთლიანი კლასიკური ინტერესების მიხედვით მუშა-მოსამსახურეთა ხელფასის საკითხის მოწესრიგება სასურველიც არის და აუცილებელიც.

ჩვენ აქეთვე მივამოყრდით გულისყუარი იმ მესვეურთა, რომელთა ხელშია მუშა მოსამსახურეთა ხელფასის მოგვარება.

მოგვარებთ ჩვენი პოლიტიკის ხელმძღვანელთ, რომ ამ უკიდურესობას დროზე უნდა შეჩერება და თავის ნორმალურ კალაპოტში ჩაყენება, თორემ ამით დიდი საჭმე რეგულირებისა დიდს იზარალებს.

ფიცხი.

შენიშვნები

2.

მარგო კიდევ გაგრძელდა და მწარმოებლები არ შეიტანენ მათზე დარჩენილ თანხას, კასა იძულებული გახდება შესწავიტოს დახმარების აღმოჩენა.

ამ საკითხს გაზ. „კომუნისტის“ 171 ნომერში ეხება ჩვენი დამზღვევი კასის ხელმძღვანელი ა.ხ. ს. იაშვილი და საქმის მდგომარეობას შემდეგ ნაირად გვიხატავს:

ჩვენ არა ერთხელ მიგვიქცევია დაწესებულება-წარმოებათა მეთაურების ყურადღება იმ გარემოებაზე, რომ მუშა მოსამსახურეთა უზრუნველყოფად შრომის უნარის დაკარგვის დროს, არსებული გადასახადი, 10 პროც. უნდა უკლებლივ და დროზე იქნას შეტანილი დამზღვევ კასებში რეგულირებულთა, მაგრამ ამას არავინ არავითარ ყურადღებას არ აქცევს. ჩვენ ისიც ავლინებთ, რომ 10 პროც.—ეს სულ მცირეა იმ აუარებელ და აუცილებელ მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, რაც საჭიროა შრომის უნარიანობის დაკარგვის დროს: ავადმყოფობა, დასახიზრება, დაფრთხილობა, მოხუცებულობა, უშუშვარობის დროს და კვირგობა ღია უზრუნველყოფათ. აქნობამდის საკმაო დრო გავიდა, რომ ვიცოდეთ, მაგრამ სინამდვილე სულ სხვას გვეუბნება. მაგ. 10 პროც. მაგიერ, ნამდვილად კასაში შემოსულის დღევანდლამდე მხოლოდ 2 პროც. და 8 პროც.—კი რჩება მწარმოებლებზე.

მაგრამ საქმარისი არ არის მართა იმის აღნიშვნა, რომ საავადმყოფო კასაში გადასახადი უკლებლივ და თავის დროზე არ შედის, საჭიროა იმის გამოკვლევა თუ რატომ ხდება ეს ასე. ა.ხ. იაშვილი ამ გარემოებას მხოლოდ მწარმოებელთა და დაწესებულებების ხელმძღვანელთა საქმისადმი უუყურადღებობით ხსნის, ჩვენ კი გვგონია, რომ მართა უუყურადღებობა არ შეიძლება მთავარ მიზეზად ჩაითვალოს. დღეს ჩვენი საწარმოო დაწესებულებანი თვით განიცდიან დიდ ეკონომიკური კრიზისს, ყველგან საგრძნობია ე.წ. „ფულის ნიშნების“ ნაკლებობა,

ბევრგან მუშები თავის დროზე ვერ
ღებულან ჯამაგირებს, ჯამაგირს
მეტად მცირესა და უმნიშვნელოს
და ასეთ პირობებში რა თქმა უნდა
იოლი არ არის საფადოყოფა კასა-
ში ანუ პროცენტის შეტანა, რაიც
სავარაუდოდ თანხას შეადგენს. თვით
ამხ. იაშვილის სიტყვებიდან ვგებუ-
ლობთ რომ დღემდე კასაში მხო-
ლოდ 2 პროც. ე. ი. ერთი მეზუ-
თელი შექონდათ მწარმოებლებს და
ამ თანხით კასა იოლია მიდიდა
და ასე თუ ისე აკმაყოფილებდა
დაზღვეულთა მოთხოვნილებას. ცხა-
დია გადასახადის უკლებლივ შეტა-
ნით კასის საწარმოო თანხა ხუთ-
ჯერ გაიზარდებოდა და ვფიქრობთ
ეს თანხა არა თუ სასესებით დაკმა-
ყოფილებდა კასის მოთხოვნილებას,
დარჩებოდა კიდევ.

აქედან ჩვენ შემდეგი დასკვნა უნ-
და გამოვიყვანოთ. ათ პროცენტის
გადასახადი სასესებით საქმარისა და
ამ გადასახადის გადიდება, რომელ-
საც ასე დაჟინებით მოითხოვს
ამხ. იაშვილი, საჭირო არ არის. თუ
მწარმოებლებს ათი პროცენტის გა-
დასახადი უნდოდეს, 12—14 პრო-
ცენტის გადასახადი და ისიც რეგუ-
ლირებულად ხომ ფიქრიც არ შეიძ-
ლება! მაშ რად გეინდა ისეთი პრო-
ცენტები და გეგებები, რომლის გან-
გორციელება არსებულ შიშზე პირო-
ბების გამო შეუძლებელია? პირი-
ქით, ჩვენ ვფიქრობთ, რომ საფად-
ყოფა კასა მოვალეა დაწვრილებით
გაეცნოს წარმოებათა მდგომარეო-
ბას და თუ აღმოჩნდება, რომ გა-
დასახადის შეუტანლობა უგულო-
ბით და უყურადღებობით კი არ
არის გამოწვეული, არამედ წარმოე-
ბის ნივთიერი მდგომარეობით, მან
არსებული ათ პროცენტისა გადა-
ხადი უნდა შეამციროს იმ ზომამ-
დე რომ წარმოებას შეეძლოს ამ გა-
დასახადის უმტკივნეულოდ გადახდა.
წინააღმდეგ შემთხვევაში ვერავითარ
რეპრესია საქმეს ვერ უშველის.
ამხ. იაშვილი საკმაოდ გამოცდილი
არის დაზღვევის საქმეში, ეს არის
მუშა და როგორც ასეთი ყოველ-
თვის შესაძლებლობის საზომით უნ-
და მიუღდეს საქმეს და რეპრესიებს
მაშინ მიმართოს, თუ მართლა უყუ-

რადღებობას ექნება ადგილი: ნა-
ლები ყურადღება უნდა მიექცეს ავ-
რთვე იმას, თუ რამდენი პროცენ-
ტისა გადასახადი არსებობს რუსეთ-
ში და სხვა სახელმწიფოებში. რუსე-
თის მდგომარეობა და პირობები
სხვა, ჩვენი ქვეყნის კიდევ სულ სხვა.
იქ შესაძლოა 25 პროცენტი და მე-
ტიც დაწესონ, მაგრამ უზრუნველ-
ყოფა რეალურად უმნიშვნელო მი-
იღონ დაზღვეულებმა. ჩვენში კი
შესაძლოა ეს გადასახადი გაცილე-
ბით ნაკლები იყოს, დაზღვეულთა
მდგომარეობა კი გაცილებით უკე-
თესი, ვინემ რუსეთში არის. ყველა-
ფერი ეს მკიდრად დამოკიდებულია
ამა თუ იმ ქვეყნის ეკონომიურ და
სხვა პირობებზე, ასე რომ ერთი
ქვეყნის საზომით შეუძლებელია მე-
ორე ქვეყნის საჭიროებათა გაზომვა.
იმაში სასესებით მართალია ამხ.
იაშვილი, რომ „საჭიროა თვით დაზ-
ღვეულებმა, მუშებმა მიაქციონ ყუ-
რადღება, რომ მათ დამკვირვებლებს
დროზე და უკლებლივ შექონდეთ
დაზღვევა კასაში კანონით დაწესე-
ბული გადასახადი. მუშათა კომი-
ტეტები პირდაპირ ვალდებული არი-
ან თვალყური ადევნონ, რომ ჯამა-
გირების მიღებისთანავე დასაზღვევი
გადასახადი იქნას მაშინათვე კასა-
ში წარდგენილი.

ეს საკითხი უნდა გაშუქებული იქ-
ნეს დაწყებული პროფკავშირებიდან
უკანასკნელ უბრალო მუშამდე და
მათ უნდა აიძულონ მწარმოებლები
გადახადონ პროცენტები და არ
უცადონ მხოლოდ დამზღვევი
კასის აპპარატს, რომელიც თავის
მხრივ ყოველივე ზომებს ღებულობს
კანონის სისრულეში მოსაყვანათ.”
რაც უფრო მეტ ყურადღებას მი-
აქცევენ დაზღვევის საქმეს ჩვენი მუ-
შები, რაც უფრო მკიდრო კავშირი
გაიბეგება დამზღვევ კასასა და დაზ-
ღვეულთა შორის, რაც უფრო გამე-
ტკიცდება დამოკიდებულება და
თანამშრომლობა მუშებსა და დან-
ზღვევ ორგანოს შორის, მით უკე-
თესი იქნება თვით მუშებისათვის,
მშრომლებისათვის, რომელთა „სასახუ-
რისათვის მოწოდებულია დამზღვე-
ვი კასა.

ვ. ბ.—ძე.

ჩველად მიმდინარეობს გაფორმებით
უპრობა არა? პარტი აქ, ამირ-კეკე-
სიძე, არამედ იქ, რუსეთშიც, ვინაიდან
მოგვსენებთ, რომ დღევანდელი გო-
პის ქართული სოციალისტური იდეო-
ლოგია, როგორც ქართული ბოლშევი-
კები, მენშევიკები, ესერები, ფედერა-
ლისტები (განსაკუთრებით ქართველი
სტუდენტები) მოღვაწეობდნენ რუსეთში
და იქ მათ სოციალისტურ პარტიებში
გავლენა შეიტანეს საპარტიო ადგილებში.
ილი რაოლი ითამაშა მთელმა ქარ-
ველმა ხალხმა 1905 წ. ამირ-კეკე-
სიძე და ეს როლი იყო შემარტყელი
როლი.

შემდეგ—დღევანდელი „შეგარდნი“
ამხ. დავითი, „ამირანის“ სახით და-
არსდა 1917 წ. ეს იყო ის დრო, რო-
დესაც ამირ-კეკე-სიძე ჯერ არ იყო ჩა-
მოსვრებული და რუსეთის არმია, რომ-
ელია რიგებში მეტ გახლდით, მხო-
ლოდ ახლად სტოგებდა კავკასიას. მო-
გესენებთ ალბად, რომ ბარბაროსი
ოსმალეთი როგორის ინტერესით ელო-
და რუსის არმიის გასვლას ჩვე-
ნი ქვეყნიდან. მოხდა ფაქტიც, რუ-
სეთის ჯარი წავიდა და უპატრონოდ
დატოვებულ კავკასიას საქართველოს სა-
ხით შემოესია სულთანის ასკერები და—
საბურავად. ხომ გახსოვთ ამხანაგო, ქა-
რთველების თავგამოდებული ომი ოს-
მალებთან ქვეყნის დასაცნად? თუ ეს
მართალი არ იყო, მაშ არც ის იყო მა-
რტალი, რომ ოსმალეთის ჯარებმა დი-
პლომატიკური ზომებით, მეტე ოზურგეთი და
შემდეგ კი ქობულეთ-ნატანები და ჩვენ
იოტისოდნენ ბევრ არ გვეპარება იმა-
ში, რომ ოსმალები, არა თუ მარტო
ტოლსონში შემოვიდოდნენ, არამედ მათ
მიზანი იყო მთელი კავკასიის დაპ-
ყრობა, მაგრამ ჩაუშნულათ მათ ყველა
სურვილები მხოლოდ იმიტომ რომ მათ
ამ უმად წინ გადდებოდა ქართველი ხა-
ლხის მტკიცე წინააღმდეგობა და სხვა
დამატებითი მოშენებები. და ამის შემე-
დგ ნებას ვაძლევ, ჩემს თავს გკითხოთ
ამხ. დავითო, —იყო თუ არა ოსმალე-
ბის დავალებმა საქართველოზე ნამდვი-
ლად წინაა კონტრაგეფილია? თუ
იყო, მაშ რატომღა გვეკითხებით ძალიან
გვგანად და ამასთანავე ხაზგასმით,
რომ—არა ხანა იყო ის ხანა, როდესაც
მთელი ქართველობა ემბროდა ყოველ
გვარ კონტრაგეფილია? აქ მო-
გახსენებთ, რომ ეს ხანა გახლდათ
1917 წელს და ამ წელში იყო, რომ
წარმოიშვა სსპარტო ორგანიზაცია
„ამირანის“ სახით, ცხადია ვისაც კი მე-
ხრებდა აქვს და გუშინდელი ისტორია
აქვს, იმისათვის გასაგები იქნება—
რომ „დღევანდელი“ „შეგარდნი“ „ამი-
რანის“ სახით წარმოიშვა; მაშინ, როდ-
ესაც ქართველები იგერებდნენ კონტრა-
გეფილია? ე. ი. ოსმალეთის ფე-
ქტიურ შემოტევას.

საკითხი ამოწურულია და ჩვენ გვეო-
ნია ამხ. დავითო, რომ ჩემი განმარტე-
ბა თქვენთვის დამაკმაყოფილებელი უნ-
და იყოს.

რაც შეეხება ეჭვებს, რომელსაც ბო-
ლო დროს თითქმის სისტემატურად გა-
მოსთქვამს „კომუნისტი“ უნდა მოგახსენ-
ო შემდეგი:—არ არის მართალი ამხ.
დავითო ის, თითქმის რეგულირების
გაფიცება და განვითარება, (მსოფლიოს
მასშტაბით) სამეოების ძალაუფლების
განტოცება და მუშათა დიქტატურის
დაცვა მხოლოდ და მხოლოდ კომუნის-
ტების მოვალეობა იყოს და სხვის არა-
გის. მაშ რას ნიშნავს დღევანდელი ჩვე-
ნი მემარ. სოც. ფედერალისტები მუ-
შათა თუ არა შემოსენებელ მოგე-
ლეობა—დღეს ბევრი მენშევიკი გვეო-
ნება ჩვენ რომ, მეტარ. ფედერალის-
ტები იგივე კომუნისტები ხართო—კა-
მუნისტები განმარტებენ და ამბობენ
რომ—თუ ფედერალისტები კომუნისტე-
ბი არიან, რატომ ატარებენ დამოუკი-
რებელ სხეს და რატომ ჩვენთან ე. ი.
პარტიაში არ არიან გაერთიანებულნი
უნდა მოგახსენოთ რომ უპირველად გა-
შეობის კარგად ქონდა გავლენა იქნენ არ
ვეთანხმებით არც ერთს და არც
მეორეს. ჩვენ ვამბობთ:—მენშევიკე-
ბთან ჩვენ არაფერი არ გვაერთებს, ხო-
ლო ბოლშევიკებთან კი გვაერთებს რე-
ვოლუციის და სამეოების ძალა-უფლე-
ბისთვის ბრძოლა. ხალხი გორავსაგან
როგორც მარქსისტებისაგან, გვაშორებს
ერთი მთავარი საკითხი და ეს გახლავთ
ეროვნული საკითხი. მარქსისტებს სა-
ზოგადოდ ერ, წარმოუდგენიათ ვარდა-

მაგალად. ჩვენ სოც. ფედერალისტებს
და ამ შემთხვევაში მემარტყენებს—ერთი
წარმოდგენილი გვაქვს მარადიული სა-
ხით. ჩვენი იდეოლოგია რუსეთის რევო-
ლუციამ განმარტა. ქართველი მენშე-
ვიკები ამ მხრით უკიდურესობაში გა-
დავარდნენ და მიიღეს დამოუკიდებლობა
და რუსეთის მარქსისტებმა კი ჩვენგან

დარჩენილი ფედერალისტების პარტი-
ებში. ასეთი მემარტყენები ჩვენთვის
სხეი ცხოვრებაში არა. დავითო, მენ-
შევიკები ქვეყნის წინააღმდეგობა
ლომ—კომუნისტი იყოს არის არა სოცია-
ლურად ერთად ერთან სწორი ხანა, რა
მელსაც თვით ცხოვრება გვიპარნახავს
სათა—მწყობრ და მდებარეობა.

სტუდენტთა ზრ. სახ. ბ.

ჩვენი გაზეთის უკანასკნელ ნომერში
მოთხოვნილი იყო ცნობა, რომ მემარტყ.
სოც. ფედ. ფრაქციამ მოიხსნა პასუხის
მეცობა სტ. დრ. სამკოს უკანასკნელი
დღეების მოქმედების შესახებ და გამო-
ცადა მისი შემადგენლობიდან.

ეს ცნობა ჩვენითვის დიდი მნიშვნელო-
ბის აქვს. ჩვენ დღიდან სამკოსა ხე-
ლისუფლების დამყარებისა, როდესაც
შეგარდნი d-ლებმა შეეცადნენ ქართუ-
ლი უნივერსიტეტის „გადაკეთებას“, ხმა
ავიძლევდა მის სასარგებლოდ და მივი-
დგოთ პრაქტიკული ზომებიც ამ მოვლე-
ნის წინააღმდეგ.

საერთოდ ზედმეტია ლაპარაკი იმის
შესახებ თუ როგორი რაოლი შესრულდება
გვისრება უნივერსიტ. ერას კულტურულ
განვითარების საქმეში და როგორია ამ
მხრივ მისი მნიშვნელობა. ამდენადვე
სტუდენტთა ორგანიზაციას, როგორი
სახითაც არ უნდა არსებობდეს იგი,
უდიდესი როლის შესრულება შეუძლია
და ვინც გრძნობს პასუხისმგებლობას ამ
დღი საქმის წინააღმდეგ მოვლენა სე-
რაოზულობით მოპიდოს ხელი უნივერ-
სიტეტის საქმეს.

სტუდენტთა საკითხი მეტად მწვავედ
დაიწვა ჩვენს წინააღმდეგ. მაშინ არსებული
სტუდენტთა კავშირის შემწეობით შეგ-
ძლებელი იყო სტუდენტთა მდგომარეო-
ბის გაუმჯობესება. ამას ქონდა თავისი
დამატებითი მოშენებები. სტუდენტ-
თა საერთო კრებებზე შეეცადნენ და-
წვრილებით მოვიდნენ ლაპარაკით. არსებ-
თად კი შეუძლებელი იყო სტ. კავშირის
გზით სტუდენტთა მდგომარეობის გაუმ-
ჯობესება.

სხვ. განათლების კომისიის მიერ
ნაცვლად სტ. კავშირისა, დაინიშნა სტუ-
დენტთა დროებითი საბჭო, რომლის
შემადგენლობაში შევიდნენ ჩვენი გან-
მარტყენი გვერდით, რაც მდგომარეო-
ბა სტუდენტთა პირობების რადიკალუ-
რად გაუმჯობესებაში და რომლის პირო-
ბას ძღვევდა, როგორც განათლების კო-
მისიისათვის ისე კონტაქტში შემოსვლ-
ლი ორგანიზაცია.

როგორც მკითხველს მოგახსენებთ სტ.
სასადალოს რეზოლუციის დროს დატუსა-
ლებული იქნა კავშირის წევრები. ჩვენ
არა შეგვეძლო ამ მოვლენისათვის დად-
ებითი პასუხი გავცედა და იმ დღესვე
შეკრებილ სტუდენტთა საერთო კრება-
ზე ამხ. სერ. ამაღლებლის მიერ აღნი-
შნული იყო, რომ ჩვენ ყავდათ მიუდ-
ებლად მიგვეჩინა რეპრესიული ზომების
მიღება და მოთხოვნა სტუდენტთა
მიერ არჩეულ სარკომის. მიერ გერეჟული-
ყო. მათი მოქ. მართალია ამხ. ამაღლე-
ბელი რა ლაპარაკობდა ორციკალურად
ფრაქციის სახელით რადგან ეს ფაქტიუ-
რად შეუძლებელი იყო იმის გათვ, რომ
სტუდენტთა კრებებზე ის შემთხვევა
იყო მოხვედრად, მაგრამ ახალგაზრდე-
თა კავშირმა სავსებით გაიზიარა პა-
რტისმგებლობა ამხ. სერ. ამაღლებლის
გამოსვლის და მან არც გამოაქვეყნა
თავისი უთანხმოება ამის გამო.

შემდეგ ახალგაზრდათა კავშირის და-
ვანებით სტუდენტთა დრ. სამკოსი გა-
გზავნილი იქნა წარმომადგენელი რე-
მესაც სპეციალური მოხსენება გააკეთა
დატუსალებულთა განთავსულების შე-
სახებ და წინააღმდეგა შეიძინა, რომ
დრ. სამკოს შემადგენლობა დედა სე-
დაც ჯერ იყო დატუსალებულთა განთა-
ვისუფლებისათვის, რაც არ იქნა მიდ-
ებელი სამკოს მიერ. ახალგაზრდათა კა-
ვშირის კარგად ქონდა გავლენა სტუდენტ-
თა ის მდგომარეობა, რომელიც შეი-
ღწროდა მოპოვება კერპების და
ამიტომ მან თავისი პრეზიდენტის სა-
შუალებით მიმართა კომპარტია ცუკას
პასუხისმგებელ მდივანს დატუსა-
ლებულთა განთავსულების შესახებ,
რომ დღიდან მიიღო დადებითი, პასუხი
რასაც შედეგად მოყვა დატუსალებულთა
წაწილის განთავსულება.

მაგრამ სტუდენტთა მასის უპაყოფი-
ლება გამოიყენა პოლიტიკურმა პარტი-

ების წარმომადგენლებმა და შემოე-
გებებინათ რაც უარესის—მით უკე-
თესის პოლიტიკა, რომლის მიხედვით
გამოცემული იქნა ორიოდე რუკა
პროკლამაცია და პროტესტები გან-
მარტყენი სოციალური გაერთიანებების
მხრივ და გამოიწვია აუცილებელი
დატუსალების.

სტ. დრ. სამკოს შეუდგა მუშაობა
ერთი მხრით ახალი ეკონომიური
ლიტიკის გამოცხადება და მეორე მხ-
რით შექმნილი ატმოსფერო სტ. დრ. სამკ-
ოს ძღვევდა საშუალებას განხორკე-
ლებია ის მიზნები, რომელიც მან თა-
მუშაობის დასაწყისს განიზარა.

ამას დაემატა სტ. დრ. სამკოს
გერათ წევრთა დაუდევრობა,
შედეგად მოყვა თუ მდგომარეობის
უარესება არა, ყოველ შემთხვევაში
უპაუტება მანაც არა.

ჩვენი ფრაქციის მიერ არა ერთი
იყო წინადადება შეტანილი სტუდენტ-
თა მდგომარეობის გამოსარკვევად,
დამტკიცება ჩვენ შეგვიძლია სტ.
სამკოს ოქმისაგან, მაგრამ საქმეს
ფორა გაუმჯობესება დაეძგო. თუ
ნაი 6 ს. ჩვენი ფრაქციის მიერ
ნილი იქნა სტ. დრ. სამკოსი შე-
გი მოთხოვნილებანი.

1. ბინა 200 სტ.—100 ოთახი.
2. პური და სურსათი 3000 სტუ-
ტისათვის.
3. ტრამვების ამონივნებები 200
დენტისთვის.
4. თეატრის ბილეთები დღიურად
სტუდენტისათვის.
5. ახალწლის გრანი ნომერი მუდმივად
6. ერთ დროული დახმარება სსს-
ლოხოთვის 200 მილ. მანეთი.

7. დატუსალებულ სტუდენტთა ს-
დაჩქარებით გაერისათვის შემდ-
ლობა სადაც ჯერ არა.
8. უნივერსიტეტის განათება.
9. მუდმივი სამკოს დაჩქარ-
არჩევა.
10. სარევიზიო კომისიის მუშა-
დაჩქარებით დამთავრება.
11. სასადალოს მმართველობის რ-
განიზაცია. (ერთი პასუხისმგებელი
დანიშნები).

ყოველივე ეს მოთხოვნილება მ-
დურად შეიძლებოდა მანაც დატუსა-
ლებული ყოფილიყო, მაგრამ ს-
დაუდევრობის გამო დამტკიცებულ-
თხ ვახლდათ ან ელდათა გახდებო-
და. ჩვენი ფრაქციის მიერ არა ერთი
იქნა წინადადება შეტანილი
კავშირში, რომ იგი მოეხ.ნათ სა-
მკომ ჩვენ ვცდილობდით უ-
საშუალებო მოგვეწერა სტუდ-
მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად
ტომ მთავარი კოიტიტების და
გახსნათა კავშირის პრეზიდ-
წარმომადგენლები გაიგზავნა ეს
მის მოსაწყობებლად კომპარტია
კას პასუხისმგებელ მდივანთან ს-
ყოლოთის მუშაობის დროს და პ-
ჩვენმა წარმომადგენლებმა მიიღ-
თთავრობის ორგანიზაციის გამო-
ბინის ცხადება მოხდებოდა
ბინის კონსტრუქციის და სტუდენტ-
კითხი მოწესრიგება.

ამიტომ ჩვენ ფრაქციის დავადა
მუშაობის გაგრძელება სტ. დრ.
კავშირ, მაგრამ თუ შედეგ ძადა
ითი ცხადდება. თუცა განთ-
კომისიისათვის 600 მილ. მანეთის
ტი გაუხსნა სტ. სამკოსათვის (მ-
ბინისათვის) პაგად ამ თანხის
მომხდელი სამკოს გარეშე, ჩვენ
ცუას ამის შესახებ არც ერთ ს-
არაფერი მოუხსენია. ამის შესახებ
გაზეთის № 244 მოთხოვნილი
თილ, რომელიც ეტეოდა ამ
და სწერდა:
„ახალგაზრდათა თ. სხა მიიღო სტუ-
კომ ე. წ. ფინანსური კომისიის
სამს. მანამდე და ხოჯაინის
მელმაც ამ თანხით მოხდნა
რაცა, რომლების შესახებ რა

გუგათა ფეკილეები

აიღვე „შეგარდნი“

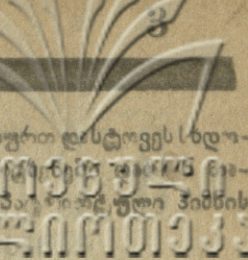
(პასუხად ამხ. დავითს)

(შემდეგი *)

თქვენი წერილის უკანასკნელ სტრი-
ქონებში ამბობთ, რომ—„გადაწყვეტი-
დაა, ჩათა ყველა არსებულ ეროვნულ
„სოციალდემოკრატი“ შეიქმნეს (ხაზი
ჩვენია დ. მ.) ანტერნაციონალურა (ხაზი
თქვენი) ტანთ-სავარჯიშო საზოგადოე-
ბაო“ ეს არის ამხანაგო ახლად აღმოჩე-
ნილი ამერიკა? საჭიროდ და უცნაუ-
რად „გადაკეთება“. აქი მოგახსენეთ ამ
ხანაგო, რომ „შეგარდნი“ ამ მხრივ
დიდი ხანია, რაც გადაკეთებულია და
მისი სხვა და სხვა ეროვნებათა შემად-
გენლობა აშკარად არის იმის მაჩვენე-
ბელი, რომ ის უკვე ინტერნაციონალურა-
რია, სულ სხვა კითხვაა, თუ თქვენ ასე
გვიან მოგვსვლით აზრით, რომ დაშა-
ლოთ ტფილისში არსებული სხვა ეროვნე-
ბებათა ნამდვილი ნაციონალური სას-
პორტო ორგანიზაციები და ისინი „შე-
გარდნს“ შეუერთდნენ. ამ ნაბიჯში ჩვენ
ამხანაგო, ათი ხელით დაგვხმარებით,
ოლონდ კი თქვენ ბოლო მოუდეთ გამე-
ლიზინგებელ ნაციონალურ „სოციალი-
გებს“ და საქართველოში შექმნილი ერ-
თად ერთი ანტერნაციონალური საქ-
რთველის ტანთ-სავარჯიშო საზოგადოე-
ბა და ჩვენ დიდ მალეობას გეტყვით,
ამით ჩვენი მიზანი მიხვედნი იქნება.

კიდევ რა გსურთ? სახელწოდების შე-
ცვლა და ტანთსაგმელის გამოცვლა?

*) ის. „ტრამუნა“ № 258.

სახლიმონღო ხმები დადის საზოგადოებაში და განსაკუთრებით სტ—თა მასაში. რამდენადღაც ვიცით, პირველი ოპერაციის შესახებ ამს. ბახტაძემ გააკეთა საგულისხმო მოხსენება, რომ ექვსასი მილიონი მანეთი უნდა ჰქონდეთ გადახურა-ღებულ იქნა 65 მილ. ქართული ბონე-ბზე და ამას გარდა პირველმა ოპერაცი-ამ დასტოვა 45 მილ. მან. (ქართული ბონებით), რაც სულ შეადგენს ას ათ მილ. მანეთს ქართული ბონებით. არსე-ბული ხმების მიხედვით კი ექვსასი მილ. რუსული ბონებით გადახურდაღებულ იქნა არა სამოცდა ხუთ მილ. ქართული ბონე-ბზე, არამედ ოთხმოცდა ათ მილიონზე, მოსახლეობა იყო არა ორმოცდა ხუთი მი-ლიონი მანეთი, არამედ სამოცდა მილ. ე. ი. სხვაობა შეადგენს ორმოც მილ. მანეთს, ჯერჯერობით ძნელია თქმა იმის შესახებ, თუ რამდენად შეფერხდა ეს ხმები სინამდვილეში, მაგრამ ერთი კი, რომ ამას აღსატყობს კონტრაგენტი ჩვენეული, რომელიც უაქტიურად აწარ-მოებდა ოპერაციას ბანკებისა ნ. გვაზა-ფის თანხებით (ეს უკანასკნელი სტ—თა სასაბუღალტრო განგებთ ითვლება) და რომელსაც რაღაც ამის შესახებ წერი-ლობითი საჭიუთებიც ჰქონია.

მიუხედავად იმისა, რომ ეს ხმები ოც დღეზე მეტია რაც არსებობს, საბჭოს არ დაუხანავს საჭიროთ მათი ცხადყოფა, ყოველ შემთხვევაში გარკვეულად მიი-წილი მოქმედება ასეთი შთაბეჭდილებას სტრუქტურაში ამა რას ზნდა მოეწერათ ის გარემოება, რომ დღემდე საბჭოს არ მოუხდენია იმის გამოკვლევა, რამდენად შეფერხდა სინამდვილეს ჩვენეულის მიერ დადასტურებული ხმები.

დღეს, როგორც ვიცით, რევნიის აწერაობებს მუშათა და გლეხთა ინსპექ-ციის საჭიროთ რევნიის სასწრაფოთ ჩე-ტარდეს, რათა ყველაფერი სინამდვილე-იქნეს გამოტანილი და დამაშვივნი პა-სუბისგებაში მიეცემუნნი, თუ ასეთები არიან.

ამ გარემოებას ახალგაზრდათა კავში-რმა მაშინვე მიაცქია ყურადღება და მოითხოვა რევნიის დანიშნვა, რაც სა-ბჭოს მიერ მიღებულ იქნა. ამად დროს ბრალდება ისეთი ხასიათი მიიღო, რომ მუშათა და გლეხთა ინსპექციამაც—მი-აცქია ყურადღება და შეუდგა რევნი-ისას.

ახალგაზრდათა კავშირმა კომიარეკას, რომლის წარმომადგენლებად ითვლებიან ის პირნი, ვის წინააღმდეგ ბრალდებ-ბანი არის წამო-წეული—მინათა წინა-დადებით, რომ საბჭოს გამოძიებამდე მოეხსნა მას თავისი წარმომადგენელნი და გამოეგზავნა ახალი პირები, მაგრამ კომიარეკამ პასუხი დაეცა. ამიტომ ახალგაზრდათა კავშირმა შემდეგი წინა-დადებით მიმართა კომიარეკას განმეო-რებით.

ახსნელ უნევრახიტებს კომიარეკას, თანახმად ახალგაზრდათა კავშირის დადგენილებისა ჩვენს მიერ გეცნობებთ, რომ თქვენი წარმომადგენლების წინა-აღმდეგ რომლებიც მუშათა სტუდენ-ტთა საბჭოში, წამოყენებულია კონკრე-ტული ბრალდება. ამასთანავე ჩვენს მიერ წინადადება გეძლეოდით მოგვსნათ თქვენი წარმომადგენელი სტუდენტთა საბჭოდან სანამ ისინი თავს იმართლე-ბდნენ. მიუხედავად ჩვენი წინადადებისა კავშირს დღემდე თქვენგან არავითარი პასუხი არ მიუღია და არც სისტუტული მოყვანილა ჩვენი წინადადება; ამისათვის ბრალდებთ გაცნობებთ, თუ დღემდე სანამ დღის განმავლობაში თქვენი წარ-მომადგენელი სტუდენტთა საბჭოდან არ გადგებათა კავშირის წინააღმდეგ, რომელიც უაქტიურად აწარ-მოებდა ოპერაციას ბანკებისა ნ. გვაზა-ფის თანხებით (ეს უკანასკნელი სტ—თა სასაბუღალტრო განგებთ ითვლება) და რომელსაც რაღაც ამის შესახებ წერი-ლობითი საჭიუთებიც ჰქონია.

მიუხედავად იმისა, რომ ეს ხმები ოც დღეზე მეტია რაც არსებობს, საბჭოს არ დაუხანავს საჭიროთ მათი ცხადყოფა, ყოველ შემთხვევაში გარკვეულად მიი-წილი მოქმედება ასეთი შთაბეჭდილებას სტრუქტურაში ამა რას ზნდა მოეწერათ ის გარემოება, რომ დღემდე საბჭოს არ მოუხდენია იმის გამოკვლევა, რამდენად შეფერხდა სინამდვილეს ჩვენეულის მიერ დადასტურებული ხმები.

დღეს, როგორც ვიცით, რევნიის აწერაობებს მუშათა და გლეხთა ინსპექ-ციის საჭიროთ რევნიის სასწრაფოთ ჩე-ტარდეს, რათა ყველაფერი სინამდვილე-იქნეს გამოტანილი და დამაშვივნი პა-სუბისგებაში მიეცემუნნი, თუ ასეთები არიან.

პასუხი არ მიუღია და არც სისტუტული მოყვანილა ჩვენი წინადადება; ამისათვის ბრალდებთ გაცნობებთ, თუ დღემდე სანამ დღის განმავლობაში თქვენი წარ-მომადგენელი სტუდენტთა საბჭოდან არ გადგებათა კავშირის წინააღმდეგ, რომელიც უაქტიურად აწარ-მოებდა ოპერაციას ბანკებისა ნ. გვაზა-ფის თანხებით (ეს უკანასკნელი სტ—თა სასაბუღალტრო განგებთ ითვლება) და რომელსაც რაღაც ამის შესახებ წერი-ლობითი საჭიუთებიც ჰქონია.

ამასთანავე გაცნობებთ, რომ თანა-ხმად სტუდენტთა საბჭოს დადგენილე-ბისა რევნიის საჭიროების შესახებ, ახალგაზრდათა კავშირის წინააღმდეგს გაძლეოდით დაუყოვნებლივ შეუდგეთ რევნი-ისას, რისთვისაც თავის მხრივ ნიშნავს საჩვენებლო კომისიისაში ორ წარმომადგე-ნელს 1) ემს. ი. გოგორიშვილს და 2) ს. ამბულაშვილს.

ახალგაზ. კავშირის თავმჯდომარე:

ი. გოგორიშვილი.

მდივანი კ. ჩაჩავა.

ეს მიმართავს უპასუხოდ დარჩა. აღ-ნიშნული ვადის შემდეგ ჩვენმა ფრაქ-ციამ შეიტანა შემდეგი განცხადება სტუდენტთა დრ. საბჭოში:

სტ. დრ. საბჭოს მე-მარცხენი სოც. ფედ. ფრაქციისგან.

ამით გაცნობებთ, რომ ჩვენი ფრაქცია დღემდე უკანასკნელი განცხადებისა (გა-ნცხადება ახალ. კავშირის სტუდენტთა კომისიის მიმართ № 54) ინსინს ყო-ველგვარ პასუხისმგებლობას საბჭოს მო-კმედების შესახებ და გამოცდის საბჭოს შემადგენლობიდან.

შემარცხენი სოც. ფედ. ფრაქციის თავმჯ-სი. კეიშვილი.

როგორც მეტხველი დანახავს სტუ-დენტთა საბჭოს მდგომარეობა სერიო-ზულია. ჩვენ ჯერ ჯერობით არას ვამ-ბობთ არსებობს თუ არა საბჭოში ბო-როტ-მოქმედება, მაგრამ ერთი აშკარა საბჭოს მთელი მოქმედება—დაუდევრო-ბაა.

ასეთ პირობებში სტუდენტთა მდგო-მარობის გაუმჯობესობაზე ძნელია ლე-პარაკი, სანამ სტუდენტთა საბჭოს სათა-ვეში სდგას უპასუხისმგებლო საბჭო.

ჩვენ არ გამოგვიშვია არც ერთი მო-მენტი, რომ არ გვემოქმედნა სტუდენ-ტთა და უნივერსიტეტის თვალსაზრი-სით. ჩვენ გეგმავდეთა წრეების მოქ-მედებას, რომელიც პროტესტებითა და შესუსტებ პარკლამაციების გამოცემით სა-მარეს უთხრად და უთხრად ქართულ უნივერსიტეტს, მიგვაჩნდა და დღესაც მიგვაჩნდა აშკარა შეგზავნულ და კონტრ-არეგულირებულ საბჭოდ, დამდუბვლად ჩვენ ახალგაზრდობისა და უნივერსიტე-ტისათვის.

ამედ დროს ჩვენთვის უტყუარ დებუ-ლებად იქცა ის გარემოება, რომ არსე-ბული საბჭო აღარ გამოდგება სტუდენ-ტთა საბჭოს სამსახურისათვის.

ამიტომ ჩვენ ვფიქრობთ რომ ისევ სე-ხელდშივრობ უნდა მიმართოს რადიკალურ ზომებს საბჭოს

ჩვენი მხრივ ყოველივე ზომები მივი-ღეთ, ვცდილობდით რომ, ჩვენი ქვეყნის მომავლის სტუდენტობის მდგომარეობა გაგვეუმჯობესებო. ჩვენ პირნათლად ვართ ჩვენი სინდისის წინაშე და ვფიქ-რობთ ასევე დავრჩებით ქართველი სტუ-დენტობის ისტორიაშიც.

ახალგაზრდათა კავშირის წევრი.

უსიყვარულო ღამე.

ველოდი შეგებით როცა მთავარს ჩემს ოთახში შემოყვებოდი, როცა კარები სხვანაირად გაიღებოდა. მაგრამ თანჯრები შეიფოთლა მკვდარი შავებით და ყვავილებს ობობას ქსელი შემოჰხვეოდა, რომლებსაც ხვალ ქარი წაიღებს.

მოემტკრა ფრთები სურვილს ქინიანს— დატვირთულ ვირბოვით მიდის წამები და მეშინია:

თავის მკვლელობით საესე არის ყველა შუკები. ალბათ ჩემს სევდას არც შენ იწამებ, რომელიც მიყვება ძველი გაზეთის აბაჟურით განაშუქები ამ სტრიქონებს—

ვით გაქცეული ტუსაღები გარჩენილ ხეს, ჩატეხილ ხიდზე. ეხლა ჩემს ძახილს ვინ გაიგონებს: ამ შუალამისას ეს კედლები გავს კუბოს ფიცარს, ზღმერთო სახლში გამეტებით ვიკბინე თითზე და სიყვარული გავატანე საათის ისარს.

1922 მაისის 5.

ნ. ცესა ლუტილას 4,500 მარკით დაჯა-რებება, იმისათვის, რომ მან საბჭოს მოხელეს „ბოში“ უწოდო.

მაწის ქვეშ რკინის გზაზე.

ნაუენი 29 ივლისი. ჩიკაგოს საგარეო-სტრანსპორტო კომისიის წევრებმა, რომელნიც მოგზაურობენ ევროპაში, ბერლინში განაცხადეს, რომ ბერლინის მიწის ქვეშ რკინის გზა არის სამაგ-ლითო ნიშნები ასეთი რკინის გზებისა და ბევრად უფრო უკეთესია ვერად წო-დებულ ლონდონის „ბიუშის“ რკინის გზაზე.

ნოსკეს გარდაცვალება.

ბორდო 29 ივლისი. გარდაიცვალა ყოფილი მინისტრი ილიო ნოსკე, იგი 77 წლისა იყო.

ბავარიის კონფლიქტის მიზეზი.

კარლსუი 29 ივლისი. ბერლინში გავერცელებულია ის აზრი, რომ ბა-ვარიის მხრივ წინააღმდეგობის მთავარი მიზეზი მდგომარეობის ლეგიტიმუ სახე-მწიფო სასამართლოს დახარებაში, რომელიც განიხილავს და გაარჩევს ყველა საკმეებს რესპუბლიკის თავდაცვისას. ბერლინის მთავრობის წრეებში ფიქრა-ბენ, რომ მიუნხენში ამ სასამართლოს გა-ნყოფილების დახარებაზე დასტუბის მი-ცემა გახდებოდა შეთანხმების საშუალე-ბით.

ქურდების ხეტიალიზარაზო ორგანი-ზაცია.

კარლსუი 29 ივლისი. ბერლინში პოლიციამ შეიპყრო ქურდების საერთა-შორისო ორგანიზაცია, რომელიც უკ-ნესკელ ხანაში მოქმედებდა გერმანი-აში და ჰმთავრობდა სმარკვადა ყო-ფილ პარკლამაციების სასახლეებს. უკან სკვლად მოპარულ იქნა ნივთები ღირებულებით 4 მილიონი მარკა. მარლ-ენბურგის სასახლეში ამ ჯგუფში მოი-პაოა ნოვები მილიონ ნახევარი მარკისა. მოპარულ ნივთებს ქურდები ინახავდნენ საფრანგეთში.

რადიანუს მკვლელების პროცესი.

რომი 29 ივლისი. სექტემბერში დე-წვება რადიანუს მკვლელების პრო-ცესი.

საკეთხი ლონდონის კონფერენციის შესახებ.

ნაუენი 29 ივლისი. გაზეთ „მეტროს“-ცხობით, კანინტის უკანასკნელ სტო-მაზე რამდენიმე მილიონის თავმჯდო-მარობით, გადამწვევლი იქნა წარა-დგინო ლონდონის კონფერენციის მო-ლოდ პროუტტი კონტრიპუციის გად-ხდის შესახებ, რომელიც შექმნა და შე-საძლებლობას გადხურდაების ბაზრის გაცხოველებისას. საფრანგეთის ამ ახალი გეგმის დებულები ჯერ არ არის გამო-კვეყნებული.

იდალა-პოლენეთის ხელშეკრულების რადაფიცაცია.

რომი 29 ივლისი. პოლენეთის სე-იმმა პირველ წაითხებაში მოიწონა იტა-ლია-პოლენეთის საგარეო ხელშეკრუ-ლება.

კრიზისი არ დამთავრებულა.

ნაუენი. 28 ივლისი. კანინტის კრი-ზისი ჯერაც არ არის დამთავრებული. პილსუდსკის განხილვა აქვს შეადგონის ბიუროკრატიული კანინტის.

პოლენეთი და გერმანია.

ბორდო. 29 ივლისი. პოლენეთის სერიმ დაამტკიცა გერმანია—პოლენ-

მის თავმჯდომარეთა დისტოვს სტო-მის დარბაზი. მისი დარბაზი და-გინოთ დღემდე პარკლამაციის კანინტის წევრით.

გაფიცვა სტოკოლმში.

მოსკოვი. 30 ივლისი. ტრეფოვისტე-რის გაფიცვა სტოკოლმში თანდათან მწვაფდება და ვრცელდება შეეციის სხვა ქალაქებზედაც. სატელეგრაფო საშარ-თეფლოს არ სურს მოლაპარაკება გამარ-თლის გაფიცულებთან.

გაფიცვა კანადაში.

მოსკოვი. 30 ივლისი. მონჩახლში (კა-ნადა) გაფიცვა რკინისგზის სახელოსნოე-ბის 40,000 მუშა სამუშაო ხელფასის შემცირების გამო.

ბ ა ვ ა რ ა შ ა

მოსკოვი. 30 ივლისი. პრეზიდენტი ებერტმა მიმართა წყაროლით ბავარიის პრეზიდენტს, რომელშიც იგი მიუთითებს მას იმაზე, რომ ბავარიის პოზიცია რეს-პუბლიკის თავდაცვის საკმეში ბადებს სერიოზულ საფრთხეს.

ებერტი მოითხოვს ბავარიისგან იმ დადგენილებათა გაუქმებას, რომელნიც ეწინააღმდეგებიან რესპუბლიკის კონ-სტიტუციას.

ორივე სოკილისტური პარტიები სტუ-მან თავიანთ მახლობელ პარტეპტევიტის შესახებ, ბავარიის მიერ შექმნილი კრი-ზისის გამო.

კომპარტია აფრთხილებს ბერლინის მთავრობას, რომ თუ ბავარიის დანთმობს მონარქისტული ორგანიზაციის დიქტატორას წინაშე, მაშინ კომპარტია მიმართავს პარლამენტარულ საშუალებებს ორგანიზაც-იის გასაშლად.

კომპარტია მიმართა მუშებს მოწო-დებით, რომელნიც სხვათა შორის ხეტიალობს, რომ მთავრობის პოლიტიკა ძლიერებს რეპრესიას. საჭიროა ამას ყოველმხრივ შეშალეთ ხელი, უნდა დაარსდეს საკონტრაქტო კ. მისია და მოეწყოს მუშათა კახხები, მოვიდნოვით პოლიტიკო პარტიმართა განთავსუფლე-ბა და ბავარიის მთავრობის დაუყოვნა-ლივ გადადგომა.

მოსკოვი. 31 გერმანიის მარკის კუპო-სი თანდათან უფრო და უფრო ძლიერ-მცემა.

სარკაპარცია გადხდანი.

მოსკოვი. პარტიდის იტალიანთან, რომ მოკავშირეებმა უარყვეს გერმანიის შეთანხმებობა ყოველთვიურ გადხდა-თა შემცირების შესახებ.

იტალიის კანინტის კრიზისის შეახებ

მოსკოვი. 31 ივლისი. იტალიის კანი-ნტის კრიზისი გრძელდება. მეფის უარე-ყვს შეადგინა მთავრობა მესამე სტე-პარტიების წარმომადგენელთაგან, რომელთა შეერთებული ძლიერით გამო-წვეულია ხსენებული კრიზისი.

იტალიის პარტიკინებში დეიწყო საყოველთაო კოც ცეცია.

იტალიის თანდათან კალაქში გაიმართა სისხლის წველი შეტე-ბანი ზუზუმსა და ფანატის შორის. ამ უკანასკნელმა დეიწვა კალაქი რა-ვეხლო.

ნაუენი. 30 ივლისი. გაზეთ „დღეილი ტელეგრაფის“ ცნობით, არ არის მას-ლოვნელი იტალიის კანინტის კრიზის-ის საჭიროდ დასთულებოა. ამიტომ გაზეთი იტელვა წინადადებას ლონდონის კონფერენციის სექტემბერამდე გად-დებისას.

რადგანაც კათოლიკურმა და სახალხო პარტიებმა შესცვლეს პოზიცია შესაძ-ლებელი იქნება დე-სავამ და ორალდომ შედგინოს კანინტა.

რაში, 30 ივლ. შესაძლებლად მიჩ-ნიათ დე-სავა ორალდოს კანინტის შეტე-ბა. რადგანაც პოლიკინებში მდგო-მარობა გამწვავდა, მთავრობას გან-ჩახვა აქვს მილიონ მკურთ ზომები წე-სიერებისა დადგენად.

გაფიცვანი.

მოსკოვი. 30 ივლ. გერმანიის ზღვაზე გზების ხუშათა კავშირმა გამოცხად-ა გაფიცვა.

— მეოცეში რკინისგზელთა გაფიცვა გრძელდება. პრეზიდენტი გარდინეი უნე-ყოფად სტეილა.ს გაფიცვის ლეკვიდა-ციას. გაფიცულ მალაოების მუშებს უფრადდინა სტენიები და აკოიგა-ოყდა.

— ბერკის მალაოის მუშების წარ-მომ. დგენლება გახუტადეს ინგლისელ ტრედუნიონის კონგრესზე ლონდონში, რომ ინგლისელ მალაოის მუშათა გა-

უცხოეთი

ბავარიის კონფლიქტი.

ნაუენი 29 ივლისი. პრეზიდენტი ებერტმა მიმართა ბავარიის პრეზიდენტს მოქ-ლარხენფელდს წერილით, რომელშიც იგი უკმაყოფილებას გამოთქვამს ბა-ვარიის მთავრობის მოქმედების შესახებ, რესპუბლიკის თავდაცვის კანონის მი-მართ, ებერტს ამგვარი მოქმედება მიჩ-ნია სერიოზულ საფრთხეთ გერმანიის მთლიანობისათვის და მოითხოვს, რომ ცნობილი ბრძანება ბავარიის მთავრო-ბისა გადსინჯულ იქნეს, რათა მიეცეს მას ახალი რედაქცია, თანახმად გერმა-ნიის საერთო კონსტიტუციისა. ებერტს ეს გარემოება კანინტის შეთანხმების გრ-თადერთ საშუალებათ.

ანტანტა და გერმანია.

უარა გადხდათა შემცირებაზე.

ნაუენი 29 ივლისი. გერმანიის მთავ-რობამ მიიღო მოკავშირეთა ნოტა, რომელშიც ისინი უარს ამბობენ გერმანიის იმ შეამდგომლობის დაკმაყოფილებაზე,

მსმრებელს პრეტენზი
შობკლდე. 30 ივლისი. (გასაწყისი აქ)

წყლის საკითხი.

ვგრე იქნა და ვგრე, მაინც ვგრე მომ-
ვარდა წყლის საქმე, დღე ერთი და ფი-
ქტი ათი წყლის. შეძენისათვის. ვგრე
დაიგებს აღმზინი თუ ვის აქვს ბოლო-
და ბოლოს წყლის ზღვრება, ან ვის
აქვს მისი მალევის ნება ან არა ფასს
აქვს თითოთ ვგრეო წყალს. ამას წინ-
ერთ მუშას პატარა ტიქით მიჰქონდ-
მარცნიდან წყალი. მე ჯერ ღვინო მგვ-
ნა, მაგრამ რაღესაც დავრწმუნდი რა-
ნამდვილად წყალი იყო, არა თუ ნა-
ღლიანად გამოეცინა, არამედ ღრმად ჩა-
ფიქრდი და ბუნებაში გაიფიქრა—
ტიქი იმდენი არ შეგინდებოდა ისე მიგვ-
ვაროდ, რომ მუშა წყლით უზრუნველ-
ყოფილი იყოს თქო? და მართლაც ამ-
დღიანად თუ ღრმად შეხედე და იკით-
ხე თუ წყლის საქმე, თუ მრავალი პრიტ-
ნიები და საჩივრები არ მოისმინოთ
აქრის ყოველ დღე „ოჩერადღებო“, ჩუბნი-
ანდამაქალი, უშუალო სიტყვებითა გას-
მინდებო და ვერდების მტვრევა. ხში-
რად გვინახავს, რომ „სკანდალებში“ მი-
ღიკაონერები ჩაერეულან, მაგრამ რა ზნ-
და გააყვინ გააწარმოებდნენ ხალხში, ან და-
განა ჩვენი ქალაქის წყლის საქმეს მი-
ღიკაონერები მიგაგვარებენ? მთავარ-
გაგვარებოქმას ის იწვევს, რომ ხალხი
მიგაგვარებოთ უფლებას იტოვებენ და
ანებებენ წყალს იმ პირებს, რომელთა
უზრუნველყოფა წყალი არ აქვთ გაყვანილ-
და ასეთი ხალხის წყლით უზრუნველყო-
ფა დამოკიდებულია იმ ხალხის პატრონ-
თა „გაპირებებზე, რომელთაც წყალ-
აქვთ გაყვანილი. და ამას გარდა სპეც-
იალისადაც ერევიან და თითო ვერდო-
ში რამდენიც სურთ, იმდენს ახდენენ
მეზღ და თანაც დაცინვით ამბობენ, რომ
ეს ჩვენი ბრალი კი არ არის, არამედ
ყველაფერში თქვენნი მოგონილი ახალ-
გეოლოგიური პოლოტიკაო. ჩვენ კი ვი-
ციტო რომ ნებოვრებითა უმრავლესობა
ახალგაზრდების ვერდებში წყალი არა აქვთ გა-
ყვანილი და ამის მეოხებით აქრის, რა-
დღეს ხალხის ერთი ნაწილი მაინც
მტკვრის ნაგვიანს და ბაცილებიან
წყლით იკვებებიან. ამას უნდა დიდი და
სწრაფი ყურადღება მიექცეს ქალ-ქი-

მარჯვენე გაზეთმა (დამახინჯებული) „
მიმართა შეკითხვით კორეელის წარსულ
მადგენლებს, რომლებმაც დაადასტურეს
ჩერნოვის მათდამი მიმართვა.
კიბროსი.
ნაფენი, 30 ივლ. კიბროსის ნაციონალურმა
საბჭომ ერთხმად მიიღო რეზოლუცია
საბჭოთაოთან შეერთების შესახებ.
რეზოლუციაში მოხსენიებული დიდი
ბრიტანეთისთვის სპეციალურ სასწავლის
უპირატესობა მიცემა.

კრილენკო იწყებს (დამახინჯებულია) „შუკებს მოდებოდა“ (დამახინჯებულია) მისი, რომელსაც აწარმოებდნენ ესერები პოლენტიარის წინააღმდეგ, ის ესერები, რომლებიც მოჰყვენ ბურჟუაზიის მათალიონის პირველ რიგებში.

შემდეგ კრილენკო ებება „ჩრდილ-ის“ გარეის დღეს. ესერების პრ-ტის, ამბობს კრილენკო, მოესტავი-თაღებია გარეის ღმრისტაქციის-ოვის მშვიდობიანი დიპლომატიკა, აშ-

ამ დღეებში სასწრაფოდ გავგზავნო

მეძღო ადამიანი მოსკოვში სემციალური მომზადებით თქვენთვის ინფორმაციის მოსაწოდებლად და იქ დაზვერვის წარმოებად. (გამოთქმულია) მთელ ამ მუშაობის დროს დახმარების უწყვეტ ნადავრებების სახედრო პირები. წარმოადგენს (დახმარებულია) აღმინის ქართულ ცენტრის მისთვის ცნობა: "შპს-საქსენდ ჩემი შეხვედრის დროს ყველ თქვენი შუამდგომლობანი დამაყოფილებელია."

მე მონაღობილი მქონდა გამოხერჯილი ვისთან უნდა გვემოქმედო საქმიანეფილი და რიგში დახმარების მიღების სათვის, რიგში უნდა მიმართოთ სათარგმნის სახედრო მისთვის უფროს პოლიკონიკ ორნის და მის თანახმეფი მათი სახელდებით ჩვენ გამოგეზუბებით თქვენი ცნობები."

როდესაც კერენსკი გზების კონსტრუქციონაჟში (დამახინჯებულია) პოლიკონიკის მოსწოვისის აქნის მის წყობილ კონსტრუქციონაჟში მეყო სათარგმნის სახედრო წარმომადგენელი ცხელა ნოლდეს სახელზე. წყობილ სხვისა ზღრის ხათკვამია. მე ნების მიეცემი ჩემ თავს იმელი ვიქორნოთ თქვენი დახმარების. ამეფი დროს გახოვთ ჩასთავალო ამის წარმომადგენელი პოლიკონიკი ბარანოვიჩი ჩემ ერთადერთი წარმომადგენელად კონსტრუქციონაჟში და

მზელთ ნმზმზთ

— დასავლეთ სომეხთა მე-3 კონფერენცია მანდატურის, 23 ივლისს ტფილისში „ნაირტანის“ თეატრში. კონფერენციამ განიხილა რა სარეგიონო კომისიის ანგარიში დასავლეთ სომეხთა დამხმარეული მიჯნურის გრაფი წლის მოდერნიზაციის შესახებ და იპოვა რა: რომ ის დღევანდელი, რომელზეც უთითებს სარეგიონო კომისია, არის შედგენილი ორივე ტიპურ პირობებისა, რომელზედმაც მოუხდეს ბიჯრის მოლოდინობა, გეოლოგიკური თა-

(ბოლო არ არის მიღებული)

— თამაშებს სექტემ. ტუ. ქალ. აღმას-
კომმა დაადგინა, რომ გაგზავნოს ორ-
თავისი წყარომომადგენელი იმ კომისიის
რეგულაცი ფორმირების თამაშებს სექტემ-
ბერში. — გაგზავნა უცნაურად. ტუ. ქალ. აღმას-
კომის პრეზიდენტმა დაადგინა ამის. კი-
ნაძის უტოვებში (გერმანეთში) გაგზავ-
ნისთვის მანქანების შესაძენად გადალ-
ა 75.000.000 მ.

ცირკულარი

თანხმად სახალხო კომისართა სამტრიალ-ლაგენიკლებისა წელს სამტრიალ რუსეთში იგზავნება 50 ახალგაზრდა სწავლილ დასამთავრებლად. მემარცხენე სოც.-დემოკრატ კომიტეტში გამართა მოღვაწე რაგბეა კომპარტიის ცეკსთან, რათა ჩვენს პარტიასაც დასთმოთოდა რამდენიმე აღილი გასაგზავნ სტუდენტობა რიცხვში. თანხმად ამ მოლაპარაკებას მემარცხენე სოც.-დემ. პარტიას დავთმობთოდა. (გადაიკითხა)

თავის უკანასკნელ სტდომანზე მთავარ
მა კომიტეტმა დაადგინა ნაწილი ამ რე-
ცხვიდან დაეთმოას პრევიენციულ (გუშა-
ვის, იმერეთის, სამეგრელოს, აფხაზეთის
ქართლისა და კასეთის) ორგანიზაცი-
ის წევრომადგენელთა. ამიტომ მთავარ
კომიტეტში მოგმართათა თქვენ, ჩა-
დაუთონებლად გამოგზავნით ყოველგვარ
ციკლომები (გვარი, სახელი, სოცია-
ლური მდგომარეობა, სწავლა-განათლება
და სხვა) იმ ახალგაზრდის შესახად, რომ
მელიც ორგანიზაციის შეხედულებით
მისთვის არის გაგზავნისა სწავლის დას-
მართვისათვის რუსეთში.

სიის გადანიშნვა და სამოქმედო
 ღონისძიებების შედგენის მთავარი კომიტეტი
 უფლებას.

ეს ცირკულიარი შეეხება მხოლოდ
სამაზრო კომიტეტებს, რომელნიც დ
ახალიზებინ თითოეული განივი

დადგენილება № 11.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა
ცენტრალური აღმასრულებელი კო-
მიტეტის პრეზიდიუმისა.
საძოვრების შესახებ.

მა 1922 წლ. მაისის 26-ს თა-
რილით გამოცემული მიწათ-მოქმე-
დების დებულების მე-6 მუხ. დამა-
ტების შესავსებად—სრულიად სა-
ქართველოს საბჭოთა ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის პრე-
ზიდიუმი აღდგენს:

1. იმ პერიოდში, სადაც მკვიდრი მცხოვრებნი, ბუნებრივი პირობების გამო, იძულებულ არიან აწარმოონ მარტოოდენ მესაქონლეობა, მიწის ნორმად პირველი კატეგორიის საძოვრისათვის მიღებულ იქნეს ნორმა, დაწესებული პირველი რაიონის მგოთზე კატეგორიის მიწებისათვის, ე. ი. ათი დსესტინა კომლზე. მეორე კატეგორიის საძოვრებისათვის ნორმა გადიდდეს 50 პროც. და მესამე კატეგორიის საძოვრისათვის 100 პროც.

შენიშვნა: პირველი კატეგორიის სამოვარდ ჩაითვლება მიწა ხშირი და ნოყიერი ბოლახით, საკმაო სასნაღარი წყლით და ტყის პირად მდებარე. მეორე კატეგორიის სამოვარდ ჩაითვლება ისეთი სამოვარი, სადაც სასმელი წყალი ნაკლებადაა, ან სადაც, დაახლოვებით, ერთი მესამედი მოყვნილია სხვითი ქვებით, ან დარბილიც დაშორებულია ტყესა და მდინარეს. მესამე კატეგორიის სამოვარდ ჩაითვლება ყველა დანარჩენი, უფრო დაბალი ხარისხის სამოვარი.

2. ნორმის ზედმეტი სამოვარა
ჩაირიცხება სახელმწიფო ფონდში და
გაიცემა იჯარად საერთო წესით.
სრულიად საქართველოს საბჭოთა
ცენტრალური აღმასრულებელი კო
მიტეტის თავმჯდომარე ფ. მანარაძე
ცენტრალური აღმასრულებელ
კომიტეტის მდივანი თ. კალაშნიკი
1922 წ. იანვარი 27

10-11-78

ტფილისი-სასახლე.

ჩუღაძე-სახელები კადრები

რადგან ამ უკანასკნელ ხანებში

კალაქში გაბოჩნდნან სოფიანი კალაქი

ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტი, გასაფრთხილებლად
უბედურ შემთხვევებიდან, უსხადებს ყველა ძაღლების პატ-
რონთ ტფილისში და მის რაიონებში, რომ ძაღლები იყუ-
ლიონ დაბნული და გამოუშვან ქუჩაში მხოლოდ საპირით,
რომ ამით უზრუნველ იქმნან მოქალაქენი გაცოფებული ძა-
ღლებისაგან. უსაპირო ძაღლები ქუჩაში იქნებიან დაკერძინი,
და პატრონები მიეცემიან შკატრ პასუხის გებაში აღმინი-
ბრებული წესით.

ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტის სამმართველოთა განყოფილება

უფ: თრგელიანის, ჯრგუშინსკის და ჩრბელის

ახლად შეკეთებულია და მშენივრად მოწყობილი ნომრებით.

ცოვი ზე ცხელი მდინე

გოგირდის წყალი. მუდამ არის თავისუფა
ლი ნომრებს.